

REFERAT Sundheds- og Ældreudvalget d. 03-12-2025

Mødedato Onsdag d. 03. december 2025 kl. 12:00

Mødested Lokale 210

Mødedeltagere Henrik Engedahl, Mikael Würtz, Annette Øgaard, Lars Lyhne, Søs Vibeke Frølund Philipsen

Indholdsfortegnelse

Praksis for reparation af hjælpemidler.....	3
Kvalitetsstandarder 2026.....	8
Sagsbehandlingsfrister.....	10
Strategi for samarbejde mellem civilsamfund og Sundheds- og Ældreområdet.....	12
Udvalgte tiltag til hurtigere indflytning på plejecentre.....	18
Huslejefinansiering af tiltag til hurtigere indflytning på plejecentre.....	21
Redegørelse for dialog vedr. friplejehjem.....	23
Åbne meddelelser.....	24
Lukket: Lukkede meddelelser.....	26
Lukket: Førsteindsats i Frisenborgparken og Midtjyden i 2026.....	27

Punkt 1: Praksis for reparation af hjælpemidler

00.15.00-A00-30-25

Beslutning

Dot 1: Udvalget havde en temadrøftelse

Dot 2: Anbefales. Udvalget har opmærksomhed på at det fortsat er borgerens ansvar at stå for at vedligeholde hjælpemidler, hvor det er muligt inden for lovens intention.

Dot 3: Sagen sendes i høring.

Dot 4: Anbefales.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 3. december 2025

Økonomi- og planudvalget 9. december 2025

Byrådet 15. december 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget 27. august 2025

Indstilling:

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- udvalget drøfter og beslutter om man ønsker, at den nuværende praksis for reparation af hjælpemidler ændres. såfremt udvalget ønsker, at praksis ændres, sendes sagen i høring hos Ældrerådet og Handicaprådet og behandles igen på udvalgs mødet i september. Anbefaler udvalget fortsat ændring af praksis sendes sagen til behandling i Økonomi- og Planudvalget og Byrådet med henblik på, at Sundheds- og Ældreområdet får en tillægsbevilling på 779.333 kr. til at varetage den øgede opgavemængde og øgede udgifter til reparation af hjælpemidler.

Beslutning:

Drøftet.

På baggrund af drøftelsen ønsker udvalget et oplæg om emnet på det kommende udvalgs møde.

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- udvalget har en temadrøftelse som opfølgning på drøftelse om praksis på reparation af hjælpemidler på udvalgets møde den 27. august 2025
- udvalget anbefaler, at serviceniveauet ændres, som beskrevet i det vedlagte bilag
- ved en anbefaling sendes forslag til ændring af praksis i skriftlig høring i Ældrerådet og Handicaprådet forud for Byrådets behandling af sagen
- ved en anbefaling til ændring af praksis oversendes sagen til behandling i Økonomi- og Planudvalget og Byrådet med følgende indstilling:
 - der gives en tillægsbevilling til en merudgift på 779.000 kr. i 2026 som finansieres af kassebeholdningen.
 - merudgiften på 779.000 kr. indarbejdes som teknisk korrektion til budget 2027 og frem som finansieres af kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

På baggrund af drøftelsen på Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 27. august har administrationen suppleret den tidligere sagsfremstilling bl.a. med data med henblik på en temadrøftelse.

Udvalget har en temadrøftelse, som opfølgning på den tidligere drøftelse om praksis på reparation af hjælpemidler på udvalgets møde den 27. august 2025. Sektionsleder i Stab, Myndighed og Hjælpemidler Stinne Østergård Mensberg deltager i temadrøftelsen.

Kort beskrivelse af hjælpemiddelområdet

Hjælpemiddelområdet varetager mange forskellige opgaver ift. hjælpemidler til både børn, voksne og ældre.

Der varetages opgaver ift. mange forskellige former for hjælpemidler f.eks. kørestole, elkøretøj, rollatorer, trehjulede cykler, bad- og bækkenstole, plejesenge, hjælpemidler til husholdningen, boligindretninger f.eks. døråbner eller trappelift, APV hjælpemidler f.eks. loftslift eller spiler dug, handicpbiler, kropsbårne hjælpemidler f.eks. ortopædisk forløj og indlæg, hjælpemidler til diabetikere f.eks. teststrimler, kanyler og sprøjter, syns- og hørehjælpemidler, hjælpemidler til stomi og inkontinens samt kompressionsstrømper.

- Terapeuterne bevilliger hjælpemidler, rådgiver borgere ift. hjælpemidler samt indstiller hjælpemidler, så de passer til den enkelte borger samt APV (arbejdsplads vurdering) hjælpemidler ift. medarbejdere.
- Administrative medarbejdere varetager opgaver omkring kropsbårne hjælpemidler
- Medarbejdere på depotet udbringer hjælpemidler, rengøre de genbrugshjælpemidler, der kommer retur samt reparerer hjælpemidler

Depotets opgave omkring udbringning af hjælpemidler skal grundet de hurtige forløb på hospitalet også foregå hurtigere, hvilket gør at genbrugshjælpemidlerne skal rengøres og repareres, så snart de kommer retur og desuden er antallet af daglige udbringninger steget. Der er mellem 15 - 80 hjælpemidler til afhentning og udbringning dagligt på hverdage, heraf kan der være flere hjælpemidler pr. adresse. Og én medarbejder kan derfor have mellem 7- 40 adresser dagligt afhængigt af geografien.

Fordeling af udgifter til hjælpemidler til børn, voksne og ældre

Udgifterne til hjælpemidler til børn, voksne og ældre fordeler sig på følgende måde:

- 0-17 årige: 11% af udgifterne
- 18-66 årige: 44% af udgifterne
- 67+ årige: 45% af udgifterne

Ud af de 10 borgere, der har fået de dyreste bevillinger, har otte fået én ny handicapbil og de resterende to borgere har fået nye proteser (arm og knæ).

To af de 10 borgere, der har fået de dyreste bevillinger er over 67 år, fire borgere er mellem 0-17 år og fire borgere er mellem 18-66 år.

Nuværende praksis for reparation af hjælpemidler

Kommunens ergoterapeuter og hjælpemiddeldepotet modtager løbende direkte henvendelser fra borgere angående behov for reparation af de hjælpemidler, som er udlånt fra kommunen. Det drejer sig om cirka 10 henvendelser pr. uge.

Idag er det i stor udstrækningen borgeren, som selv skal sørge for at henvende sig til et sted, der kan reparere hjælpemidlet samt betale for reparation/vedligehold. Hjælpemiddeldepotet varetager i dag udelukkende de reparationer, hvor det er kommunen, der betaler for reparationen, og reparerer således ikke de hjælpemidler, hvor det er borgeren, der skal betale.

Når det er borgeren selv, der skal stå for reparationen skal borgeren selv finde en reparatør. Hjælpemiddeldepotet og ergoterapeuterne vejleder ikke til en konkret reparatør, men kan pege i en retning af hvilken type reparatør, det er relevant at henvende sig til.

I enkeltstående tilfælde er der afvejet fra tidligere politisk besluttede praksis ift. at betale for reparation af et hjælpemiddel, hvor det ellers er borgeren, som ud fra den nuværende praksis, skal betale. Det kan f.eks. være borgere som f.eks. grundet demens og/eller uden netværk ikke har kunne iværksætte bestilling af en reparation. Eller borgere, som ikke har kunne betale for en reparation af et hjælpemiddel og det og det samtidigt har betydet, at borgeren f.eks. ikke kunne komme på toilet eller det vil kræve ekstra hjælp til borgeren uden det konkrete hjælpemiddel. Her har Sundhed og Ældre afholdt udgiften til reparationen eller udskiftet hjælpemidlet. Der er ikke lavet en registrering af, hvor ofte der er afvejet

fra praksis, men det anslås at være max. 1 gang pr. måned. Denne praksis med enkeltstående afvigelser kan ikke fortsætte.

Skema vedr. kommunale udgifter til reparation af hjælpemidlerne samt brugerbetaling

Den gældende praksis i Ikast-Brande Kommune, hvor borgeren selv har ansvar og forpligtelse til at vedligeholde det bevilligede hjælpemiddel kan have både fordele og ulemper. Måske passer man bedre på et hjælpemiddel, hvor man selv skal betale vedligehold og på den anden side kan det også resultere i, at man venter for længe med en reparation, når man selv skal betale. For nogle borgere kan praksis betyde, at de får en regning på baggrund af vedligeholdelsesopgaver. Eksempelvis oplevede en borger, at en udlånt ståstøttestol skulle have skiftet hjul, hvilket ville koste mellem 3.000-5.000 kr. Da dette skyldes drift og slid, skulle borgeren selv stå for denne omkostning. En anden borger havde en el scooter til udlån, hvor betrækket gik i stykker. Dette skulle borgeren selv stå for, da det vurderes til at være kosmetisk og følge af slid, men samtidig er der hul til skummet på sædet, der risikerer at blive ødelagt.

Disse og andre lignende henvendelser har givet anledning til, at administrationen har set nærmere på praksis angående vedligeholdelse og reparation af hjælpemidler.

Kommunens nuværende praksis vurderes til at være juridisk problematisk bl.a. ud fra en principalsag (sag C-16-04) som afgjorde, at en borger var berettiget til hjælp til udskiftning af batteri på sit bevilliget el-køretøj, da batteriet enten ikke kunne købes i almindelig handel eller krævede specialviden for at erstatte. Derfor kunne kommunen ikke give afslag på baggrund af, at det var borgerens egen udgift til drift, rengøring og vedligeholdelse. På baggrund af denne afgørelse er kommunen muligvis forpligtet til at stå for vedligeholdelse af mange specialprodukter. Der er dog på nuværende tidspunkt ikke principafgørelser ift. øvrige hjælpemidler.

På baggrund af ovenstående vurderer administrationen, at kommunens nuværende praksis angående vedligeholdelse og reparationer kan være ulovlig. Derfor har administrationen rettet henvendelse til KL, som har svaret, at lovgrundlaget af serviceniveauet for reparation af hjælpemidler er uklart, og ligger i en gråzone, hvor der ikke foreligger konkrete afgørelser. Administrationen har derfor også kontaktet omkringliggende kommuner (Ringkøbing-Skjern, Struer, Holstebro, Silkeborg og Herning) for at spørge dem om deres praksis på området. Ingen af disse kommuner har en så restriktiv praksis som Ikast-Brande Kommune. I vedlagte bilag fremgår den praksis på området, der er beskrevet på Gødstrup Klynge kommunernes hjemmesider.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at komme nærmere med en afklaring af, hvorvidt kommunens praksis er lovlig. En afklaring kræver, at der kommer en klage fra en borger, som kan danne baggrund for en principafgørelse fra Ankestyrelsen.

Ovenstående gav anledning til at udvalget ønskede et overblik over, hvordan administrationen vurderer, at praksis for vedligeholdelse og reparation af hjælpemidler, dvs. hvornår det er kommunen, der skal betale en reparation og hvornår der er tale om vedligeholdelse og dermed brugerbetaling. Skemaet er vedlagt som bilag, de røde krydser viser, hvor der foreslås en ændring.

10 eksempler på anmodning om hjælp til reparation af et hjælpemiddel

Udvalget ønskede desuden på baggrund af mødet den 27. august 2025 en oversigt over 10 sager, hvor en borger har anmodet om hjælp til reparation, og hvor det grundet den nuværende praksis er blevet afvist. De 10 sager er indkommet i perioden 3. september til den 25. september 2025. Udfra en administrativ tolkning af lovgivningen ville kommunen skulle have varetaget og betalt reparationen i alle nedenstående eksempler:

Dato	Borger ansøger om	Udgift for borger
Den 3. september 2025	Udskiftning af hjul på rollator	950 kr. + udgift til arbejdstid
Den 3. september 2025	Udskiftning af hjul på arbejdsstol	1000 kr. + udgift til arbejdstid
Den 4. september 2025	Udskiftning af hjul på rollator	950 kr. + udgift til arbejdstid
Den 8. september 2025	Udskiftning af hjul på arbejdsstol	1000 kr. + udgift til arbejdstid

Den 8. september 2025	Nyt svinghjul på Cross 6	950 kr. + udgift til arbejdstid
Den 10. september 2025	Udskiftning af forhjul på Velastol	2000 kr. + udgift til arbejdstid
Den 17. september 2025	Udskiftning af hjullejer til kørestol	1000 kr. + udgift til arbejdstid
Den 19. september 2025	Udskiftning af armlæn på kørestol	600 kr. + udgift til arbejdstid
Den 25. september 2025	Udskiftning af sæde på arbejdsstol	4000 kr. + udgift til arbejdstid
Den 25. september 2025	Udskiftning af forhjul på rollator	600 kr. + udgift til arbejdstid

Nogle af de ovenstående udgifter til reparation er forholdsvis høje og administrationen har eksempler på borgere, der giver udtryk for, at de ikke har økonomi til at kunne betale for reparation af et hjælpemiddel, hvilket sætter begrænsninger for den enkelte borgers mulighed for at varetage daglige aktiviteter og/eller komme ud af hjemmet f.eks. hvis man ikke har mulighed for at få repareret en kørestol.

Forslag til ændring i praksis

Der er således to mulige løsninger for den videre proces, enten afvente at der kommer en klage fra en borger, som kan danne baggrund for en principafgørelse fra Ankestyrelsen eller ændre praksis.

På baggrund af ovenstående vurdering anbefaler administrationen, at nuværende praksis ændres, så den er tilsvarende øvrige kommuner.

Hjælpemiddeldepotets samlede driftsbudget er 4.305.000 kr., heraf er der afsat 610.000 kr. til reparationer og reservedele. I 2025 forventes et merforbrug på ca. 100.000 kr. til reparationer og reservedele grundet stigning i indlæggelser og udskrivelser og kortere indlæggelser, som kræver flere hjælpemidler og dermed også flere reparationer. Der er desuden opsparede midler, som skal anvendes i forbindelse med udskiftning af biler.

For at hjælpemiddeldepotet kan varetage den øgede opgavemængde ved en ny praksis forudsætter det en tillægsbevilling til myndighedsområdet.

Administrationen vurderer, at der er tale om følgende udgifter:

	Årlige udgifter
Ekstra bil til hjælpemiddeldepotet (350.000 kr. udskiftes hver 6. år)	58.000 kr.
Drift og vedligeholdelse af bil	30.000 kr.
Ekstra medarbejder til hjælpemiddeldepot	441.000 kr.
Udgifter til reservedele til hjælpemidler (et skøn)	250.000 kr.
I alt	779.000 kr.

Såfremt udvalget anbefaler en ændring af praksis, sendes sagen i skriftlig høring hos Ældrerådet og Handicaprådet med henblik på efterfølgende behandling i Økonomi- og Planudvalget og Byrådet med indstilling om, at Sundheds- og Ældreområdet får en varig tillægsbevilling på 779.000 kr. til at varetage den øgede opgavemængde og øgede udgifter til reparation af hjælpemidler.

Budgetmæssige konsekvenser

Der gives en tillægsbevilling til en merudgift på 779.000 kr. i 2026 som finansieres af kassebeholdningen.

Merudgiften på 779.000 kr. indarbejdes som teknisk korrektion til budget 2027 og frem som finansieres af kassebeholdningen.

Bilag

Skema om udgifter ved reparation af hjælpemidler

Oversigt over praksis for drift, vedligehold og reparation af hjælpemidler for Kommunerne i Gødstrup

Punkt 2: Kvalitetsstandarder 2026

00.15.00-A00-44-22

Beslutning

Dot 1: Drøftet.

Dot 2: Godkendt.

Dot 2: Godkendt.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 3. december 2025

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- udvalget drøfter input fra Ældrerådet og Handicaprådet
- administrationen indarbejder de redaktionelle forslag til ændringer fra Ældrerådet og Handicaprådet
- kvalitetsstandarderne for 2026 godkendes med ovenstående ændringer og offentliggøres på hjemmesiden januar 2026.

Sagsfremstilling

Ifølge lov om Social Service skal Kommunalbestyrelsen godkende kvalitetsstandarderne én gang årligt. Det er udelukkende de lovpligtige kvalitetsstandarder, der benævnes "Kvalitetsstandard". Øvrige benævnes "Serviceniveaubeskrivelse". Denne sag omhandler alene kvalitetsstandarderne.

Formålet med kvalitetsstandarderne er, at det er synligt for borgerne, hvad Kommunalbestyrelsen har besluttet om serviceniveauet. Kvalitetsstandarderne er dermed en beskrivelse af det gældende serviceniveau.

I forbindelse med udarbejdelsen af kvalitetsstandarderne for 2024 gennemgik de en større revidering, hvor de blev samlet i én pjece. I den forbindelse blev der også arbejdet med at gøre formuleringerne mere borgervenlige og indarbejde erantis tankegangen, hvilket i udgaven for 2025 blev yderligere kvalificeret.

I forbindelse med ny Ældrelov udgår de forebyggende hjemmebesøg og kvalitetsstandarderne efter serviceloven henvender sig nu primært til borgere under pensionsalderen.

Der indgår dermed følgende kvalitetsstandarder i pjecen for 2026:

- Personlig pleje
- Praktisk hjælp
- Madservice
- Døgnforplejning
- Vedligeholdelsestræning
- Genoptræning efter midlertidig sygdom
- Rehabiliteringsforløb §83a

Med den nye Ældrelov får borgere over pensionsalderen som udgangspunkt hjælp efter Ældreloven. Der er ikke krav om kvalitetsstandarder ift. Ældreloven, men der er udarbejdet beskrivelser af tilbuddene i Ikast-Brande Kommune som er omfattet af Ældreloven (serviceniveaubeskrivelser).

Kvalitetsstandarder 2026

Processen ift. revidering af kvalitetsstandarderne 2026 er foregået på den måde, at de lokale MED-Udvalg har drøftet kvalitetsstandarderne og har haft mulighed for at komme med forslag til ændringer. Herefter er inputtene drøftet på MED-Sundhed og Ældre. På baggrund af input og drøftelser er der i vedlagte udkast til kvalitetsstandarderne for 2026 indarbejdet følgende forslag til ændringer:

- Det er i titlen og teksten tilføjet, at tilbuddene henvender sig til borgere under pensionsalderen
- Afsnittet om Forebyggende hjemmebesøg er taget ud i forbindelse med indførelsen af Ældreloven
- Den nuværende 30 dages varsel for ændring af leverandør er politisk besluttet ændret til 14 dage, hvilket er tilpasset ift. sagsbehandlingsfrister på side 11 og 17
- Desuden er der rettet enkelte slåfejl og formuleringer

Høringssvar

Ældrerådet og Handicaprådet har årligt kvalitetsstandarderne i høring og har afgivet følgende høringssvar:

Høringssvar fra Ældrerådet 31. oktober 2025:

Ældrerådet gav følgende høringssvar:

Ældrerådet forventer, at hyppigheden af bad fortsat vil bero på en individuel vurdering.

Ældrerådet mener, at tidsfristerne på træningsområdet er for lange, da det er vigtigt at træningen bliver igangsat hurtigt, så borgerne ikke taber yderligere ressourcer og færdigheder.

Ældrerådet anbefaler derudover, at der laves følgende redaktionelle ændringer i materialet:

- Formuleringen ”vores mål er at støtte dig i at tage ansvar for din hverdag” bør ændres, da den taler ned til borgerne. Alle tager ansvar for eget liv, hvis de kan
- Billederne bør i højere grad afspejle, at målgruppen er borgere under pensionsalderen
- Forebyggende hjemmebesøg fremgår stadig under lovhenvisninger - det må være en forglemmelse
- Telefonnumre kan med fordel også fremgå på forsiden, hvis det er de samme numre, som går igen alle steder i materialet.

Høringssvar fra Handicaprådet den 27. november 2025:

Taget til efterretning.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

2026_Kvalitetsstandarder_webtilgængelig

Punkt 3: Sagsbehandlingsfrister

00.15.00-A00-55-25

Beslutning

Anbefales.

Udvalget beder administrationen om gå i dialog med Ældreråd og Handicaprådet omkring sygeplejeartikler til døende.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 3. december 2025

Økonomi- og planudvalget 9. december 2025

Byrådet 15. december 2025

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- de nye sagsbehandlingsfrister godkendes

Sagsfremstilling

Baggrund

Kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger om hjælp hurtigst muligt. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte områder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning til afgørelsen skal være truffet. Det fremgår af Retssikkerhedslovens § 3.

De seneste par år har Ankestyrelsens haft fokus på kommunernes forpligtelser til at offentliggøre sagsbehandlingsfrister. Pligten følger af retssikkerhedsloven. På Sundheds- og Ældreområder omfatter pligten sager efter Ældreloven, Sundhedsloven og Serviceloven.

Ankestyrelsen har foretaget stikprøvekontrol hos en række andre kommuner. Disse kommuner er blevet bedt om at fastsætte frister om nogle bestemte sagstyper. Det har givet en opmærksomhed i Sundhed og Ældre på om, der er offentliggjort sagsbehandlingsfrister på alle de områder, hvor der er krav om det. Administrationen ønsker at få rettet op på dette hurtigst muligt og ligeledes få indarbejdet ændringerne iht. Ældreloven, så hurtigt som muligt.

Samlet oversigt over sagsbehandlingstider

Administrationen har derfor gennemgået alle de områder, hvor der er krav om sagsbehandlingsfrister og lavet et samlet dokument(vedlagt). De dele, der er markeret med gult omhandler Ældreloven. De dele, der er markeret med grønt er områder, hvor der ikke tidligere har været offentliggjort en frist.

Særligt kan det bemærkes ift. servicehundene, hvor der er 8 måneders sagsbehandlingsfrist, at sagsbehandlingen er kompleks og kræver flere tidskrævende afklaringer.

Herudover er der blevet reduceret sagsbehandlingstiden på standardhjælpemidler til 6 uger fra de oprindelige 6 måneder.

I forhold til vedlagte dokument er det også vigtigt, at fremhæve at sagsbehandlingsfrister ikke er ensbetydende med hvor lang tid det tager at få behandlet en sag. Myndighedsområdet løser altid sagerne hurtigst muligt.

Høringsvar fra Handicaprådet den 27. november 2025

Handicaprådet bemærker, at sagsbehandlingstiden for sygeplejeartikler til døende er fastsat til to uger. Rådet finder dette stærkt bekymrende og anbefaler, at sagsbehandlingstiden reduceres markant.

Rådet bemærker dog den korte høringsfrist og forbeholder sig ret til at indsende yderligere bemærkninger til forvaltningen, når de fulde sagsbehandlingsfrister er trådt i kraft.

Taget til efterretning.

Høringssvar fra Ældrerådet den 28. november 2025

Ældrerådet anerkender, at der må være vis sagsbehandlingstid. For Ældrerådet er det dog afgørende, at der hvor der er tale om borgeroplevede akutte situationer, skal sagsbehandlingen ske straks, så borgerne føler sig mødt.

Ældrerådet undrer sig over, at der er en frist på 2 uger ift. sygeplejeartikler til døende. Det bør ske straks.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Sagsbehandlingstider Sundhed og Ældre

Punkt 4: Strategi for samarbejde mellem civilsamfund og Sundheds- og Ældreområdet

29.00.00-P20-28-24

Beslutning

Dot 1: Det anbefales, at administrationen udarbejder de redaktionelle rettelser.

Dot 2: Anbefales.

Dot 3: Anbefales.

Sundheds- og Ældreudvalget anerkender det store arbejde fra alle sider med strategien og noterer sig, at der er et vigtigt arbejde forude med at omsætte strategien gennem handlinger.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 3. december 2025

Økonomi- og Planudvalget 9. december 2025

Byrådet 15. december 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget 22. januar 2025: Punkt 4. Strategi for Samarbejde med civilsamfund på Sundheds- og ældreområdet

Indstilling

- udkastet til procesplan for udarbejdelse af en opdateret strategi for samarbejdet med civilsamfundet drøftes
- udkastet til procesplan for udarbejdelse af en opdateret strategi for samarbejdet med civilsamfundet godkendes.

Beslutning

Dot 1: Drøftet. Dot 2: Godkendt.

Sundheds- og Ældreudvalget 2. april 2025: Punkt 5. Temadrøftelse om ny strategi for samarbejde med civilsamfundet

Indstilling

- der på baggrund af input fra de 11 interviews afholdes en temadrøftelse på mødet
- det foreløbige program til temamødet den 2. juni 2025 tages til efterretning.

Beslutning

- Udvalget havde en temadrøftelse.
- Taget til efterretning.

Sundheds- og Ældreudvalget 18. juni 2025 (Under åbne meddelelser): Temamøde om strategi for samarbejde med civilsamfund 2. juni 2025

Der er indkommet ønsker om en yderligere involvering omkring strategi for samarbejde med civilsamfund. Administrationen arbejder videre med et forslag hertil, som forelægges Sundheds- og Ældreudvalget på august-mødet.

Sundheds- og Ældreudvalget 27. august 2025: Punkt 5 Revideret proces for ny strategi for samarbejde mellem kommune og civilsamfund

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- den reviderede procesplan for udarbejdelse af ny strategi for samarbejde mellem Kommune og civilsamfund godkendes
- første udkast til en ny strategi, som skal danne grundlag for den videre involvering, præsenteres på mødet

Beslutning

Dot 1: Godkendt.

Dot 2: Strategien blev drøftet og handleplanen og idekatalog forelægges politisk i løbet af første kvartal 2026.

Sundheds- og Ældreudvalget 24. september 2025: punkt 5. Opfølgning på proces for ny strategi for samarbejde mellem civilsamfund og kommune

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- udkastet til en ny strategi for samarbejde mellem civilsamfund og kommune drøftes
- udkastet tilrettes på baggrund af inputtene på mødet
- det tilrettede udkast sendes i høring i Ældeerråd, Handicapråd og MED-Sundhed og Ældre.

Beslutning

- Dot 1: Drøftet
- Dot 2: Udkastet tilrettes på baggrund af inputtene på mødet
- Dot 3: Godkendt

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- det beslutes hvilke forslag til ændringer, der skal indarbejdes i udkast til strategien
- administrationen udarbejder et idékatalog med alle de ideer til indsatser, der er kommet i processen til udvalgmøde i marts 2026
- administrationen udarbejder en procesplan for udarbejdelse af en handleplan for implementering af strategien, som præsenteres for udvalget i marts 2026. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med aktører fra civilsamfundet.

Sagsfremstilling

Baggrund

I budgetforliget for 2025-2028 er et af de særlige fokusområder "Samarbejde med civilsamfundet på sundheds- og ældreområdet" og herunder udarbejdelsen af en opdateret strategi for området. På Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 22. januar 2025 blev procesplanen for udarbejdelse af en ny strategi for samarbejde med civilsamfundet godkendt.

Som en del af arbejdet med procesplanen er der den 5. Marts 2025 afholdt møde med Centerlederen i Frivilligcenteret, projektlederen i fællesskaber uden grænser og frivilligkonsulenten i Sundhed og Ældre, hvor opmærksomhedspunkter ift. udarbejdelse og implementering af en ny strategi blev drøftet. Desuden blev spørgsmål til interview med frivillige drøftet samt hvilke aktører, der kunne være relevante at interviewe i processen.

I løbet af marts/april 2025 blev der gennemført interview med 11 personer fordelt på følgende 3 målgrupper

- Frivillige, som er direkte involveret i det frivillige arbejde (aktivitetscenter, ungeaktivitet, vennekreds)

- Medlemmer fra organisationer og foreninger (Ældresagen, idrætsforening, kulturforening, Lykke-liga, FCM samfund)
- De der arbejder med frivillige (Centerlederen i Frivilligcenter, projektlederen i fællesskaber uden grænser, frivilligkonsulent i Sundhed og Ældre)

Den 2. april 2025 havde Sundheds- og Ældreudvalget en temadrøftelse på baggrund af de gennemførte interviews og desuden blev udkast til program for et temamøde den 2. juni godkendt.

Den 2. juni blev der afholdt temamøde med deltagelse af Sundheds- og Ældreudvalget, Ældreråd, Handicapråd, MED-Sundheds og Ældre samt forskellige aktører fra civilsamfund og foreninger. Der deltog ca. 50 i mødet. På mødet blev drøftet forskellige begreber og input til udarbejdelse af en ny strategi.

Efter temamødet den 2. juni 2025 kom der ønsker fra forskellige aktører om en yderligere involvering i udarbejdelsen af en ny strategi for samarbejdet mellem civilsamfund og kommune. På baggrund af disse ønsker besluttede Sundheds- og Ældreudvalget på mødet den 27. august en revideret procesplan, der gav mulighed for mere inddragelse i processen via afholdelse af 2 temamøder den 10. og den 16. september. Her blev også første udkast til strategien præsenteret for udvalget. Udkastet var udarbejdet på baggrund af input fra bl.a. interviews og temamødet den 2. juni 2025. Udkastet skulle efterfølgende danne grundlag for dialogen på de to temamøder.

Temamøderne den 10. og den 16. september

De to temamøder var planlagt til 2 timers varighed med samme program og med ca. 15 deltagere til hvert møde for at give plads til, at alle deltagere havde god mulighed for at give input.

Der blev sendt invitation til Sundheds- og Ældreudvalget, Ældreråd, Handicapråd, Ældresagen, Røde Kors, Kræftens Bekæmpelse, Frivilligcentret, Arbejdsgruppen, MED-Sundhed- og Ældre, Frivillige fra plejecentrene. Desuden deltog en journalist fra Herning Folkeblad i et af møderne.

På møderne havde deltagerne mulighed for at give input til følgende:

- Layout og visuelt udtryk
- Titel på strategien
- De centrale temaer og forslag til handlinger
- Sprog og formuleringer – hvordan undgår vi, at det bliver for "kommunalt"

En ny strategi

På baggrund af temamøderne blev der udarbejdet et nyt udkast til en ny strategi, som Sundheds- og Ældreudvalget drøftede og kvalificerede på møde den 24. september 2025.

Der blev på baggrund af drøftelserne på udvalgsmødet den 24. september 2025 indarbejdet følgende ændringer i udkastet:

- Overskriften er i stedet for "Fri Villighed – sammen skaber vi det gode liv" blevet til "Fællesskaber vi er sammen om".
- "Strategi for samarbejde mellem frivillige og Sundheds- og Ældreområdet" er ændret til "Strategi for samarbejde mellem civilsamfund og Sundheds- og Ældreområdet"
- "Dialog og rammer" på side 1 her manglede et t i sætningen "Det er nemt at være med"
- Ift. figurerne er det forsøgt at understrege diversiteten i yderligere

Herefter er udkastet til strategien sendt i høring i Ældrerådet, Handicapråd og MED-Sundhed og Ældre. Desuden blev udkastet sendt til deltagerne i de to workshops den 10. og den 16. september, som også har haft mulighed for at komme med input til yderligere kvalificering.

På Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 3. december drøftes udkastet til den nye strategi samt input fra høringssvarene og beslutter, hvilke forslag til ændringer, der skal indarbejdes i udkastet med henblik på efterfølgende anbefaling til Økonomi- og Planudvalget og Byrådet.

Den videre proces

Når den endelige strategi er besluttet skal der udarbejdes et idékatalog med alle de ideer til indsatser, der er kommet i processen samt en handleplan for implementering af strategien. Her vil også blive inddraget aktører fra både civilsamfund og Kommune.

Høring

Der er indkommet følgende høringsvar og input:

Høringsvar fra Ældrerådet 31. oktober 2025:

Ældrerådet gav følgende høringsvar:

Ældrerådet forventer en strategi, der er mere end blot et politisk signal. Som strategien ligger nu er det ikke noget, som man kan slå sig på, men hvilken forskel kommer den til at gøre?

Ældrerådet mener, at strategien kommer til at gøre en forskel, når Byrådet er villige til at afsætte ressourcer til at understøtte samarbejdet med civilsamfundet, herunder at skabe gode fysiske rammer i hele kommunen. Først når Byrådet prioriterer midler hertil, får frivilligheden reel mulighed for at blomstre.

Hvis Byrådet gerne vil sende et politisk signal om, at man ønsker et stærkere samarbejde med civilsamfundet, undrer det Ældrerådet, at man ikke laver en fælles strategi for alle kommunens opgaveområder frem for en strategi kun for ældreområdet. Ældrerådet ser gerne, at Byrådet forholder sig til frivillighedens vilkår generelt, herunder at der skabes synergi på tværs af hele kommunen.

I forhold til selve udformningen af strategien undrer Ældrerådet sig over, at det er "børnetegninger". Tegningerne afspejler ikke strategiens målgruppe. Men modsat anerkender Ældrerådet også, at de valgte illustrationer er det bedste blandt de forslag, der er blevet præsenteret undervejs i processen.

Ældrerådet er nysgerrige på, hvordan materialet skal bruges. Skal det deles ud, ligge rundt omkring, eller hvad er tanken? Skal materialet gøre en reel forskel, er det Ældrerådets vurdering, at alle ledere og medarbejdere på ældreområdet skal introduceres til materialet og intentionerne heri. Derudover skal der gennemføres en involverende proces, hvor man i fællesskab omsætter intentionerne til konkret virkelighed. Dette kan kun lade sig gøre, hvis der afsættes realistiske økonomiske rammer.

Høringsvar fra MED-Sundhed og Ældre 25. november 2025

MED-Sundhed og Ældre takker for muligheden for at afgive høringsvar. For MED-Sundhed og Ældre giver det god mening at udarbejde en civilsamfundsstrategi, da den ligger i naturlig forlængelse af arbejdet med implementeringen af ældreloven. Vi kunne dog have ønsket os mere tid til drøftelse af strategien i processen. De deltagere, der havde mulighed for at deltage i processen, melder tilbage at der er en god genkendelighed mellem drøftelserne på møderne og det færdige produkt.

I implementeringen skal der være opmærksomhed på, at strategien kan virke forvirrende for læsere, som ikke har været en del af processen. Samtidig bør der desuden være fokus på bred inddragelse samt på at klæde medarbejderne på til at arbejde med civilsamfundsstrategien.

I afsnittet "Kendskab gir venskab" kan man med fordel tilføje "seniorvejledere", og betegnelsen "frivillighedskonsulent" skal ændres til "frivillighedskoordinator".

Høringsvar fra Handicaprådet den 27. november 2025

Der henledes opmærksomhed på behovet for at sikre, at idræts- og kulturforeninger er tilstrækkeligt integreret i den samlede proces.

Rådet bemærker, at strategien er formuleret på et relativt overordnet niveau. Der udtrykkes samtidig opmærksomhed på, hvordan det omfattende og veludarbejdede materiale omsættes til konkret praksis.

Taget til efterretning.

Input fra deltagere på temamøderne den 10. og den 16. september 2025

Der er kommet 6 tilbagemeldinger fra deltagerne på temamøderne.

Tilbage melding 1:

Det er da blevet en fin strategi – Godt arbejde

Lige en lille stavfejl: Der mangler et ”r” – ”rammerne”.

Måske der også skal stå ”strategi for samarbejde mellem civilsamfund” nederst på side 2.

Kunne teksten blive 1 tak større ved pejlemærkerne på side 2 eller er der så ikke plads

Og så ved jeg ikke lige med den overskrift og underoverskrift, jeg synes umiddelbart at det er lidt meget med ”sammen” i både overskrift og underoverskrift.

Tilbage melding 2:

Tak for opfølgningen og det meget flotte udkast. Jeg synes, at det er mega godt.

Det er kun sætningen; ”Gøre rammene for at kunne igangsætte aktiviteter i lokalsamfundet nemmere” jeg synes er lidt knudret. Rammene må skulle være rammerne og så ved jeg ikke om man gør rammer nemmere. Gør man ikke rammer tydeligere, videre, skarpere eller noget i den stil? Jeg har ikke hørt om nemme rammer og kan ikke se dem for mig.

Tilbage melding 3:

Jeg synes, at det ser fint ud.

Tilbage melding 4:

Tak for det tilsendte strategioplæg. Efter at have gennemlæst oplægget, har vi i Ældresagen nogle kommentarer som vi gerne vil bringe i spil.

- Overordnet set, vil vi gerne at der i stedet for 'civilsamfundet' (som er politikersprog), alle steder erstattes til 'FRIVILLIGE'. Så kan alle og enhver forstå, hvem/hvad det er vi taler om.
- Lay-out med 'tændstikmænd' virker ikke særlig seriøst, og fænger sikkert heller ikke den målgruppe, som vi forventer skal læse brochuren og engagere sig i opgaverne.
- Vi synes, at strategioplægget indeholder meget af det vi har talt om på møderne, men det er jo 'kun' et oplæg fra politikerne og administrationen. For os er det lige så vigtigt, hvordan får vi det ud at leve?
- Hvis strategien skal gøre en forskel, er det nødvendigt, at der bliver afsat ressourcer i de kommunale budgetter, så der kan skabes attraktive rammer for den frivillige indsats - også fysiske.
- I en situation hvor rekrutteringen af frivillige er vigtigere end nogensinde - forstår vi ganske enkelt ikke, at frivilligkonsulenten (Red. her henvises til: Projektleder for Fællesskaber uden grænser) er sparet væk.
- Vi mangler en plan for hvordan strategien kan blive bredt kendt og brugt i samspillet med foreningerne og i samfundet i det hele taget - altså en handleplan - så strategien kan blive omsat til handling.
- Det måske allervigtigste er, at alle ledere og medarbejdere skal involveres og kende strategien, så de lærer og forstår at engagere og anerkende de frivillige.

Tilbage melding 5: Frivilligcentret

Overordnet set synes vi, det er et rigtig fint produkt "Titlen" er vi vilde med, og vi glæder os meget til at bidrage i det videre arbejde med handleplan osv. i det nye år.

Vi har følgende input til yderligere kvalificering:

Side 1:

Anerkendelse - Vi foreslår at teksten under denne "overskrift" ændres fra Det gør en forskel og skaber engagement til Vi bliver set og hørt for det vi gør.

Den gode historie - Vi foreslår at teksten under denne "overskrift" ændres fra Der inspirerer og motiverer til Vi har fokus på det der lykkes.

Kendskab gi'r venskab - Vi foreslår at teksten under denne "overskrift" ændres fra Vi danner relationer til hinanden til Vi danner relationer til og med hinanden.

Sammen lærer vi nyt - Vi foreslår at teksten under denne "overskrift" ændres fra Der er mulighed for udvikling til Der er altid mulighed for udvikling.

Side 2:

Indledende tekst: Slette et komma i andet afsnit i sætningen: Formålet er at styrke nye og eksisterende fællesskaber, mellem (Dette komma mellem fællesskaber og mellem bør slettes.)

Pejlemærkerne: Vi går ud fra at ændring af tekst på side 1 slår igennem på side 2 også :)

Under "overskriften" Kendskab gi'r venskab første dot: Gerne skrive Frivilligcentret, og gerne med stort.

Hvis det er (Frivillighedskoordinatoren - Red. navn på frivillighedskoordinator er udeladt) man tænker på som frivilligkonsulenten, så i stedet skrive Frivillighedskoordinator, som vi mener er den stillingsbetegnelse hun bruger.

Under "overskriften" Kendskab gi'r venskab anden dot: Udskifte dem med alle, så teksten lyder: Tage godt imod alle, der gerne vil bidrage og være en del af fællesskabet. (Vi har nemlig ikke brug for at skabe et dem og os !!)

Under Dialog og rammer første dot foreslår vi, at man finder et andet ord end nemmere, da vi ikke mener, man kan gøre rammer nemmere!! Man kan f.eks. i stedet gøre dem mere fleksible eller videre.

Det var alt fra os. Tak for muligheden for at komme med input, vi glæder os meget til at modtage et eksemplar af den "endelige" version

Tilbage melding 6:

Side 1: Jeg tænker ikke at titlen "Kendskab gi'r venskab" afspejler kernen i det pejlemærke. Jeg vil mere mene at "tydelig fællesskaber" eller "synlig fællesskaber" er mere korrektvisende. Venskaber er et biprodukt af et vellykket relation. Det er, efter min mening, ikke målet i det strategisk samarbejde.

Side 2: Under "Kendskab gi'r venskab" (punkt 1) rette til socialkompass og frivillighedskoordinator (stillingsbetegnelsen pt.)

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Udkast Strategi for samarbejde mellem civilsamfund og Sundheds- og Ældreområdet

Punkt 5: Udvalgte tiltag til hurtigere indflytning på plejecentre

27.42.00-P00-5-18

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 3. december 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget 27. august 2025, sag nr. 8:

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- orienteringen om mulighederne for at lave hurtigere indflytning på plejecentrene tages til efterretning
- mulige næste skridt i arbejdet med at iværksætte en hurtigere indflytningsproces drøftes.

Dot 1: Taget til efterretning.

Dot 2: Drøftet. Der ønskes en ny sag til Sundheds- og Ældreudvalget, der sideløbende behandles i Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget. Udvalget er opmærksomme på at sagen også ville skulle i høring.

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- sagen udsættes indtil der har været afholdt en temadrøftelse mellem Sundheds- og Ældreudvalget og Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget.

Sagsfremstilling

Når der er mangel på plejeboliger, er der borgere, som ikke kan få sine behov og ønsker dækket. Hurtigere indflytning er et redskab til at øge antallet af ledige boliger uden at bygge nye boliger og dermed belaste det kommunale anlægsbudget. Nogle af de tiltag, der kan bidrage til at lave hurtigere indflytning, har dog konsekvenser for både borgere, pårørende og den kommunale økonomi.

Sundheds- og Ældreudvalget behandlede 27. august 2025 en sag om mulighederne for at lave hurtigere indflytning på plejecentrene. I denne sag genoptages behandlingen af de foreslåede tiltag, som ikke vil have betydning for borgernes økonomi i form af huslejestigninger. Parallelt med denne sag behandler Sundheds- og Ældreudvalget og Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget en sag om et tiltag med at indføre fleksible startdatoer på lejekontrakter. De to sager hænger tæt sammen. Det er administrationens vurdering, at der kun kan sikres væsentlig hurtigere indflytning på plejecentrene, hvis tiltagene i begge sager gennemføres.

Denne sag behandles efter Sundheds- og Ældreudvalgets ønske i begge udvalg, da gennemførelse af dette tiltag vil medføre huslejestigninger på alle kommunalt ejede almene boliger.

Baggrund for at arbejde med hurtigere indflytning

Det kan have store konsekvenser for borgere og pårørende, hvis de ikke kan få den plejebolig, som de er visiteret til. For det første modtager borgeren ikke den indsats, som man fagligt har vurderet bedst dækker deres behov. Dette risikerer at forringe borgerens helbredstilstand og trivsel. For det andet kan det være belastende for de pårørende at skulle tage vare på borgeren derhjemme. Der er også risiko for, at de pårørende selv udvikler sygdomme som følge af belastningen.

Det har samtidig også økonomiske konsekvenser for kommunen, når der mangler plejeboliger. Kommunens udgifter til alternative indsatser kan overstige det, som det koster, når borgeren bor i en plejebolig. Hvor mange ekstra udgifter det

medfører for kommunen afhænger af, hvor borgeren opholder sig, mens de venter på en plejebolig. Eksempler på alternative udgifter fremgår af sagen til Sundheds- og Ældreudvalget 27. august 2025.

Nogle af de tiltag, der kan bidrage til at lave hurtigere indflytning, har dog konsekvenser for både borgere, pårørende og den kommunale økonomi.

Mulige tiltag til hurtigere indflytning

Indflytning i en plejebolig foregår som et samarbejde mellem borger og dennes pårørende på den ene side og kommunen i form af visitationen, boligadministrationen og plejecentrene på den anden. Processen omkring ind- og udflytninger er illustreret i det vedlagte bilag. Processen med ind- og udflytninger tager i dag typisk ca. 30 arbejdsdage. I nogle tilfælde kan der dog gå endnu længere. Beskrivelsen af de nuværende arbejdsgange samt mulighederne for at sikre hurtigere indflytning tager afsæt i de kommunalt ejede- og administrerede plejecentre (Bøgildlund, Engparken og Rolighedsparken). Kærmindeparken, Østervang, Solbakken og dele af Rolighedsparken ejes og administreres af almene boligorganisationer, og procedurer for ind- og udflytning varierer fra sted til sted.

Sundheds- og Ældreudvalget har ønsket at få administrationens bud på, hvordan der kan sikres hurtigere indflytning på plejecentrene. Administrationen har derfor udarbejdet en række forslag til sådanne tiltag samt beskrevet hvilke konsekvenser tiltagene har. Såfremt Byrådet ønsker at igangsætte konkrete tiltag, har administrationen desuden nogle anbefalinger til, hvordan dette med fordel kan gøres. Tiltagene beskrives først. Herefter følger administrationens anbefalinger.

Tiltagene er grupperet efter, hvor stor effekt de forventes at have på indflytningstiden. De tiltag, der vil have den største effekt på indflytningstiden, er af en sådan karakter, at de enten vil reducere det oplevede serviceniveau hos borgere og pårørende, eller vil kræve, at der tilføres ekstra ressourcer til området. Tiltagene ændrer dog ikke på lejernes grundlæggende rettigheder. Tiltagene og deres respektive konsekvenser for borgere, pårørende og kommunens økonomi er beskrevet nærmere i det vedlagte bilag. Ønskes alle tiltag implementeret, vil kommunens driftsudgifter stige med ca. 480.000 kr. hvert år.

Tiltag med stor effekt

- Tiltag 1: Kort svarfrist på boligtilbud og forventning om hurtig indflytning
- Tiltag 2: Indflytning i weekender
- Tiltag 3: Visitationen behandler alle sager om indflytning i plejeboliger som hasteopgaver
- Tiltag 5: Administrere boliger efter B-ordning i stedet for A- ordning
- Tiltag 6: Udskyde betaling og papirarbejde til efter indflytning

Tiltage med moderat effekt

- Tiltag 7: Kommunen dækker udgifter til opmagasinering af ejendele i opsigelsesperioden ved skifteretsager
- Tiltag 8: Administrationen hjælper udfordrede borgere og pårørende med indflytning
- Tiltag 9: Faste aftaler med håndværkere
- Tiltag 10: Opfordring til at pårørende tømmer boligen hurtigst muligt efter dødsfald

Tiltag med mindre effekt

- Tiltag 11: Informationsmateriale til borgere og pårørende
- Tiltag 12: Bedre og mere ensartede instrukser til plejepersonale ved dødsfald
- Tiltag 13: Fremvisning af boliger via videoopkald

Administrationens anbefaling

Administrationen anbefaler, at tiltag 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 13 gennemføres.

Tiltag 4 behandles i en parallel sag i Sundheds- og Ældreudvalget og Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget.

Administrationen kan ikke anbefale tiltag 5, da boligernes stand erfaringsmæssigt forringes væsentligt hurtigere med B-ordning end med den nuværende A-ordning.

I forhold til tiltag 6 gør administrationen opmærksom på, at Kommunen påtager sig en økonomisk risiko ved at udskyde betaling og papirarbejde til efter indflytning. Der er dog ikke noget lovgivningsmæssigt til hinder for at gennemføre tiltaget.

Finansiering

Finansiering af tiltagene for hurtigere indflytning på plejecentrene kan findes i forbindelse med at demografien for 2026 genberegnes. Det skyldes, at der i 2025 ikke blev anvendt den fulde demografi svarende til 2.997.000 kr. De midler der var lagt ind i overslagsårene lægges tilbage til kassen i forbindelse med genberegningen af demografipuljen 2026. Dette sker ved budgetopfølgningen pr. 30.06.2026. En del af de 2.997.000 kr., der lægges tilbage i kassen, vil kunne anvendes til finansiering af tiltag, der sikrer en hurtigere indflytning på plejecentrene. Udgiften hertil beløber sig til 480.000 kr. årligt.

Den videre proces

Administrationen anbefaler, at sagen udsættes indtil der er afholdt en temadrøftelse mellem Sundheds- og Ældreudvalget og Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget i marts 2026. Sagen forventes i så fald genoptaget i Sundheds- og Ældreudvalget i april. En eventuel anbefaling fra dette møde vil herefter blive sendt i høring hos Ældrerådet og Handicaprådet. Efter endt høring vil sagen inkl. hørings svar blive forelagt Sundheds- og Ældreudvalget, Økonomi- og Planudvalget og Byrådet med henblik på endelig beslutning. Dette vil senest ske i juni 2026.

Bilag

Tiltag til hurtigere indflytning. December 2025

Flowchart indflytning i plejebolig

Punkt 6: Huslejefinansiering af tiltag til hurtigere indflytning på plejecentre

27.42.00-P00-5-18

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 3. december 2025

Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget 3. december 2025

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- der afholdes en temadrøftelse mellem Sundheds- og Ældreudvalget og Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget i marts 2026.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Ældreudvalget har ønsket at få administrationens bud på, hvordan der kan sikres hurtigere indflytning på plejecentrene. Administrationen har derfor udarbejdet en række forslag til sådanne tiltag samt beskrevet hvilke konsekvenser tiltagene har. Når der er mangel på plejeboliger, er der borgere, som ikke kan få sine behov og ønsker dækket. Hurtigere indflytning er et redskab til at øge antallet af ledige boliger uden at bygge nye boliger og dermed belaste det kommunale anlægsbudget.

Sundheds- og Ældreudvalget behandlede 27. august 2025 en sag om mulighederne for at lave hurtigere indflytning på plejecentrene. Et af de mulige tiltag, som Sundheds- og Ældreudvalget fik forelagt, vil medføre huslejestigninger for borgerne. Det drejer sig om et tiltag med at indføre fleksible startdatoer på lejekontrakter. Gennemføres dette tiltag, vil huslejestigningerne komme til at gælde alle kommunalt ejede almene boliger dvs. også ældreboliger og boliger på socialområdet. Sundheds- og Ældreudvalget besluttede derfor, at der skulle udarbejdes en ny sag til Sundheds- og Ældreudvalget, der sideløbende behandles i Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget. Dette er baggrunden for denne sag.

Parallelt med denne sag behandler Sundheds- og Ældreudvalget en sag om de tiltag til at sikre hurtigere indflytning, som alene har betydning for Sundheds- og Ældreudvalgets område. De to sager hænger tæt sammen. Det er administrationens vurdering, at der kun kan sikres væsentlig hurtigere indflytning på plejecentrene, hvis tiltagene i begge sager gennemføres.

Baggrund for at arbejde med hurtigere indflytning

Det kan have store konsekvenser for borgere og pårørende, hvis de ikke kan få den plejebolig, som de er visiteret til. For det første modtager borgeren ikke den indsats, som man fagligt har vurderet bedst dækker deres behov. Dette risikerer at forringe borgerens helbredstilstand og trivsel. For det andet kan det være belastende for de pårørende at skulle tage vare på borgeren derhjemme. Der er også risiko for, at de pårørende selv udvikler sygdomme som følge af belastningen.

Det har samtidig også økonomiske konsekvenser for kommunen, når der mangler plejeboliger. Kommunens udgifter til alternative indsatser kan overstige det, som det koster, når borgeren bor i en plejebolig. Hvor mange ekstra udgifter det medfører for kommunen afhænger af, hvor borgeren opholder sig, mens de venter på en plejebolig. Eksempler på alternative udgifter fremgår af sagen til Sundheds- og Ældreudvalget 27. august 2025.

Nogle af de tiltag, der kan bidrage til at lave hurtigere indflytning, har dog konsekvenser for både borgere, pårørende og den kommunale økonomi.

Beskrivelse af tiltaget

I dag kan de kommunalt administrerede plejeboliger som hovedregel overtages d. 1. og 15. i hver måned. Med tiltaget skal indflytning kunne ske alle månedens dage. Tiltaget kræver en opnormering af boligadministrationen, så kontoret er bemandet 5 dage om ugen mod 4 i dag. Beregning og håndtering af husleje på skæve datoer kræver desuden, at der indkøbes og implementeres et boligadministrationssystem.

Udgifterne til opnormering og systemet vil påhvile lejerne, da boligadministrationen finansieres gennem et administrationsbidrag fra lejerne. En opnormering af boligadministrationen og indkøb af et boligadministrationssystem vil medføre huslejestigninger for alle lejere. Stigningen gælder samtlige kommunalt ejede almene boliger. Administration vurderer, at det ikke lovligt for kommunen at påtage sig udgifter i forhold til boligadministration, hvorfor udgifterne ikke kan dækkes på anden vis end via huslejestigninger.

Konsekvenserne for borgerne

Opnormeringen af boligadministrationen vil medføre en huslejestigning på ca. 45 kr. pr. bolig. pr. måned, mens driften af boligadministrationssystemet vil medføre en huslejestigning på ca. 33 kr. pr. bolig pr. måned. Dvs. en samlet huslejestigning på 78 kr. pr. bolig pr. måned, som kommer til at gælde alle kommunalt ejede almene boliger dvs. 112 plejeboliger, 41 ældreboliger og 75 boliger på socialområdet.

Ovenstående udgifter er eksklusiv engangsudgifter til implementering og opsætning på 150.000- 200.000 kr. Denne udgift finansieres ligeligt af alle boligerne - det derved fremkomne underskud afdrages ved huslejestigning i et enkelt år herefter på ca. 60 kr. pr. måned. Det vil sige, at huslejestigningen i ét år bliver på 138 kr., hvorefter den er på 78 kr.

I forbindelse med huslejestigninger er det et opmærksomhedspunkt, at huslejen i boligerne allerede opleves som høj trods det relativt lave administrationsgebyr, kommunen har i dag. Huslejen opleves særligt høj på socialområdet. Der er på socialområdet jævnligt henvendelser fra borgere og pårørende, der er utilfredse med huslejeniveauet.

Det er dog væsentligt at bemærke, at stigningen for de borgere med de laveste indkomster i vidt omfang vil blive opvejet af en stigning i deres boligydelse. Tager man udgangspunkt i en enlig folkepensionist eller førtidspensionist, så vil huslejestigningen i vid udstrækning blive dækket af boligydelse. Hvordan huslejestigningen præcist vil ramme den enkelte afhænger af den enkeltes individuelle økonomiske forhold. Pensionister (både folkepensionister og førtidspensionister) er berettiget til boligydelse, når deres formue ikke overstiger 1.012.000 kr. og de ikke har indtægter over ca. 16.000 kr. pr måned. Derudover har boligens størrelse også betydning. Boligydelser reduceres, hvis boligen er større end 65 kvm for en enlig pensionist – dette areal forhøjes til 75 kvm hvis borgeren er stærkt bevægelseshæmmet (bruger lift og kørestol). Boligerne på Marienlund er ca. 80 kvm, og boligydelsen er forholdsvis nedsat. Skovbo har boliger på 90 kvm. og deres boligydelse derfor nedsat endnu mere. Stigningen i boligydelse vil i mindre omfang belaste kommunekassen, da kommunen betaler 25 procent af udgifterne hertil. Staten betaler den resterende del.

Den videre proces

Såfremt Sundheds- og Ældreudvalget og Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget kan godkende indstillingen, vil der blive afholdt en temadrøftelse mellem Sundheds- og Ældreudvalget og Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget i marts 2026. Der vil herefter blive udarbejdet beslutningssager til de to udvalg, som behandles i april. Herefter vil en eventuel anbefaling blive sendt i høring hos Ældrerådet og Handicaprådet. Efter endt høring vil sagen inkl. høringssvar blive forelagt Sundheds- og Ældreudvalget og Arbejdsmarkeds- Psykiatri- og Handicapudvalget, Økonomi- og Planudvalget og Byrådet med henblik på endelig beslutning. Dette vil senest ske i juni 2026.

Herefter skal beboerdemokratiet godkende en eventuel huslejestigning. Dette vil i så fald blive gjort på afdelingsmøder i efteråret 2026. Huslejestigningerne kan dermed tidligst træde i kraft pr. 1. januar 2027. Hvis beboerdemokratiet ikke godkender huslejestigningen, kan boligadministrationen forelægge sagen for byrådet med en anmodning om, at de tager stilling til, om stigningen skal gennemføres ved pålæg.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Punkt 7: Redegørelse for dialog vedr. friplejehjem

00.22.12-G01-1-21

Beslutning

Dot 1 og dot 2: Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 3. december 2025

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- Redegørelsen for dialog vedr. friplejehjem drøftes og tages til efterretning.
- Orienteringen vedrørende det planlagte administrative møde med Cura Domi 2. december tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Administrationen har i løbet af de seneste 2,5 år været i dialog med konsulentvirksomheden Cura Domi i Aarhus, som har udtrykt interesse for at bygge et friplejehjem i kommunen. Dialogen har ikke udmøntet sig i noget konkret.

Da administrationen er af den opfattelse, at der alene har været tale om uformelle drøftelser og sonderinger, har der i administrationens øjne ikke været et tilstrækkeligt konkret grundlag til at kunne lave en fornyet politisk proces om emnet. Det er baggrunden for, at Byrådet ikke blevet orienteret om yderligere siden 24. juni 2024, hvor Byrådet i sag nr. 5 blev orienteret om, at en investor havde udtrykt interesse i at etablere et friplejehjem i Dybdalsparken, men at den pågældende investor ikke var interesseret i at købe ejendommen på daværende tidspunkt.

Byrådet fik 17. november 2025 tilsendt en redegørelse for, hvilke uformelle dialoger og sonderinger, der er foregået mellem administrationen og selskabet Cura Domi. Redegørelsen er vedlagt som bilag.

Sundheds- og Ældreudvalget vil på mødet få mulighed for at stille uddybende spørgsmål til redegørelsen og drøfte indholdet heri. Som det fremgår af redegørelsen, er der planlagt et møde mellem administrationen og Cura Domi den 2. december. Administrationen vil på udvalgmødet orientere om dette møde.

Bilag

17.11.25. Svar til Byrådet vedr. dialog omkring Friplejehjem

Punkt 8: Åbne meddelelser

00.22.04-G01-8-24

Formanden

Møder og konferencer

- Bestyrelsesmøde Frivilligcentret 25. november 2025
- Møde i Handicaprådet 27. november 2025
- Afslutning Sundheds- og Ældreudvalget 3. december 2025
- Møde med udvalgsformænd / direktører om sundhedsreformen for de 6 kommuner i Gødstrup-klyngen 9. december 2025

Øvrige udvalgsmedlemmer

Eventuelle emner til kommende dagsordener

Direktør

Elektroniske dørlåse

Udbuddet for elektroniske dørlåse til borgere, der har fysisk nøgleboks og modtager hjemmepleje, sygepleje, genoptræning eller madservice blev afsluttet i foråret og Tunstall vandt udbuddet. Udskiftningen af de ca. 800 eksisterende nøglebokse til de nye elektroniske dørlåse er i gang og aktuelt er det opsat ca. 600 elektroniske dørlåse.

Medarbejderne er undervist i at anvende systemet og depotets medarbejdere er undervist i at opsætte de elektroniske dørlåse og opsætter nu ved nye borgere.

De elektroniske dørlåse øger borgernes tryghed, da personalet får adgang via tablets/smartphones i stedet for fysiske nøgler. Adgangen via tablet sker med personligt login som logges, hvilket giver bedre sikkerhed end nøglebokse. Dette mindsker risikoen for, at uvedkommende får adgang til borgerens hjem.

NB-Ældre kårer Danmarks bedste kommune på ældreområdet

NB-Ældre, har i samarbejde med tre forskere og ni kommunale ledere udviklet 18 parametre til at bedømme kommunernes Ældreområder. Sundheds- og Ældrechef Kirsten Løgsted er en af de ni kommunale ledere, der har været med til at udvikle parametrene.

De 18 parametre fremgår i nedenstående:

- Andel ikke uddannet sosu-personale i pct.
- Antal medarbejdere pr. leder
- Andel 80+ årige, der dør på sygehus
- Sygefraværsdage pr. sosu-medarbejder
- Sygefraværsdage pr. sygeplejerske
- Andel uddannet personale i ældreplejen, der årligt skifter arbejdsplads
- Andel sosu'er på fuldtid
- Udgifter på ældreservice pr. 65-74 årig i kroner.
- Antal valgmuligheder af leverandører til hjemmehjælp
- Betaling for forplejning i plejebolig pr. måned i kroner
- Betaling for udbragt mad pr. dag i kroner
- Andel 67+ årige hjemmehjælpsmodtagere, der skifter leverandør
- Antal plejehjemsbeboere på 65+ år med forebyggelige sygehusophold pr. 1000
- Antal hjemmeboende ældre på 65+ år med forebyggelige sygehusophold pr. 1000
- Andel genindlæggelser for plejehjemsbeboere på 65+ år
- Andel genindlæggelser for hjemmeboende ældre på 65+ år
- Antal pladser på plejehjem, plejecentre og friplejeboliger pr. 100 borger på 80+ år
- Ventetid i dage til plejeboliger

Indikatorerne er valgt på baggrund af input fra ekspertpanelet med det formål, at de hver især er udtryk for eller betingelse for kvaliteten af ældreplejen i bred forstand hos den enkelte i kommunen. Kommunerne har således direkte eller indirekte indflydelse på dem gennem deres ældrepleje og serviceniveau. Ikast-Brande Kommune ligger nr. 41 på listen. Der er variation i, hvordan Ikast-Brande Kommune placerer sig på de forskellige parametre f.eks. ligger Ikast-Brande Kommune på en 6 plads ift. andelen af borgere +80 år, der dør på hospitalet, således ca. 80% af de ældre borgere dør hjemme. En anden god placering som nr. 16 er ift. sygefraværet for Social- og Sundhedshjælpere og assistenter. Nogle af de indikatorer, hvor det kan være relevant at arbejde videre med nogle indsatser, er f.eks. andelen af ikke uddannet SOSU personale og hvor ofte medarbejdere skifter arbejde.

Status for omlægning til Ældrelov

Implementering af helhedspleje og ny pakkestruktur er godt igang. Omlægningen af forløbene i Cura startede den 1. september 2025 i Nord med erantis 1 teamet og der er allerede omlagt ca. 400 forløb i alt. Omlægningen forventes at være færdig i foråret 2026. Plejecentrene og Korttidspladserne omlægger løbende og forventes at være i mål inden udgangen af 2025.

Udviklingsplanen spor 5 "Teknologi og digitalisering"

På Byrådsmøde den 30. juni 2025 blev indstillingen vedr. ansættelse af en velfærdsteknologisk medarbejder til at sikre en effektiv implementering og brug af teknologi og digitale løsninger godkendt. Der er pr. 1. november 2025 ansat en ny medarbejder til at varetage opgaven. Den første større opgave er det forberedende arbejde omkring skærmbesøg i hjemmeplejen. Alle Kommuner er på baggrund af Ældreloven forpligtet til at arbejde med skærmbesøg og Ikast-Brande Kommune indgår i KL's skaleringsprojekt. Oplæg til projekt omkring implementering af skærmbesøg fremlægges til godkendelse i udvalget i løbet af foråret 2026. Desuden vil der løbende blive orienteret om øvrige mindre indsatser og projektet ift. teknologi og digitalisering.

Assisterende ledere på plejecentre

Der er ansat assisterende ledere på Rolighedsparken og Engparken pr. 1. december 2025.

Indslag i TV Midtvest - Sammen om det gode seniorliv

Den 10. november 2025 viste TV Midtvest indslaget "Sammen om det gode seniorliv".

Bilag

Landsdækkende Pressemeddelelse (002)

Punkt 9: Lukket: Lukkede meddelelser

00.22.04-G01-7-24

Punkt 10: Lukket: Førsteindsats i Frisenborgparken og Midtjyden i 2026

00.15.00-A00-54-23